

Të diagnostikuar me HIV/AIDS , Nëntor 2019

Total	1298
Meshkuj	934
Femra	364
Fëmije nen 15 vjec	45
Të rinj (16-24 vjec)	115
Të rritur	1253

Infeksione të reja HIV për periudhën Janar-Nëntor 2019

Total	93
Meshkuj	66
Femra	27
Fëmijë nën 15 vjec	1
Të rinj (16-24 vjec)	5
Të rritur	87

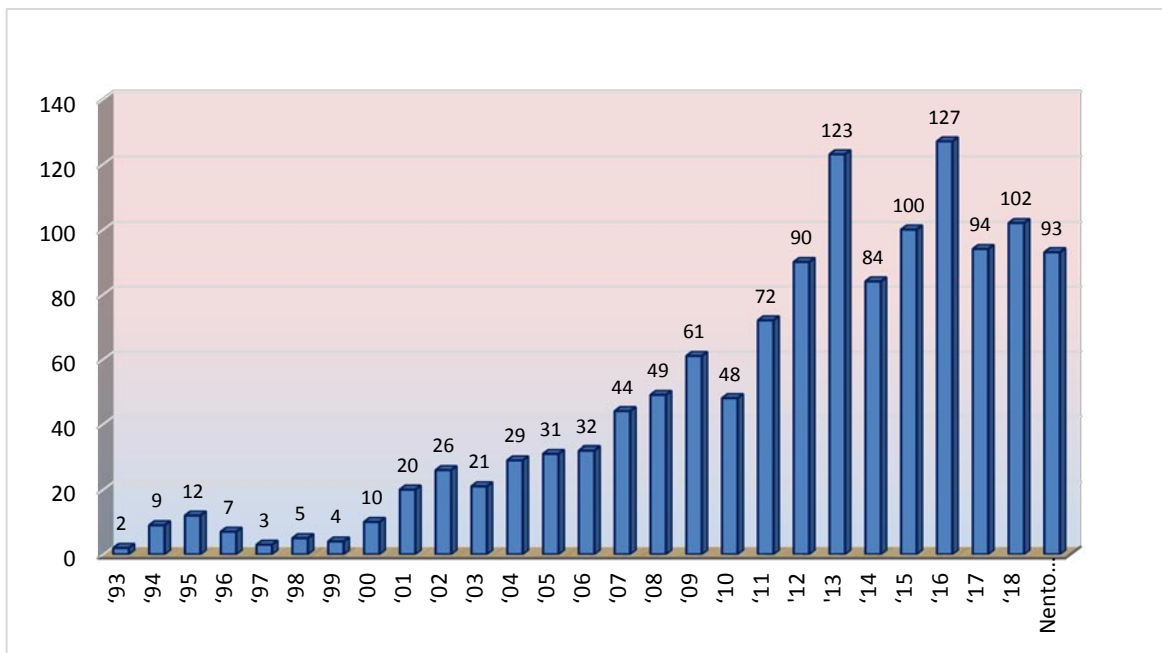
TRAJTMIMI ME ARV deri ne Nentor 2019

Numri total i personave aktualisht në mjekim me ARV	646
Numri i personave të rritur aktualisht në mjekim me ARV	631
Numri i i fëmijëve aktualisht në mjekim me ARV	15
Numri i personave që kanë filluar mjekimin në 2019	80

Në bazë të të dhënave të mbledhura nga Instituti i Shëndetit Publik, deri ne Nëntor 2019, janë rregjistruar 1298 raste të raportuara me infeksionin HIV në Shqipëri. Të dhënat ekzistuese dëshmojnë se në Shqipëri nuk ka epidemi të gjeneralizuar apo të përqendruar të infeksionit HIV. Bazuar në të dhënat statistikore, Shqipëria vijon të mbetet një vend me prevalencë të ulët të infeksionit HIV. Prevalenca e infeksionit HIV në vendin tonë është rreth 0.046 % (popullata sipas Census 2011).

Vetem ne vitin 2019 (deri në Nëntor) numri i rasteve të diagnostikuara me infeksionin HIV është 93. Këtë vit është raportuar një fëmijë, cka e çon numrin total (që prej vitit 1993) të fëmijëve të infektuar me HIV në 45.

Grafiku 1. Shpërndarja e rasteve me HIV në vite, Nëntor 2019

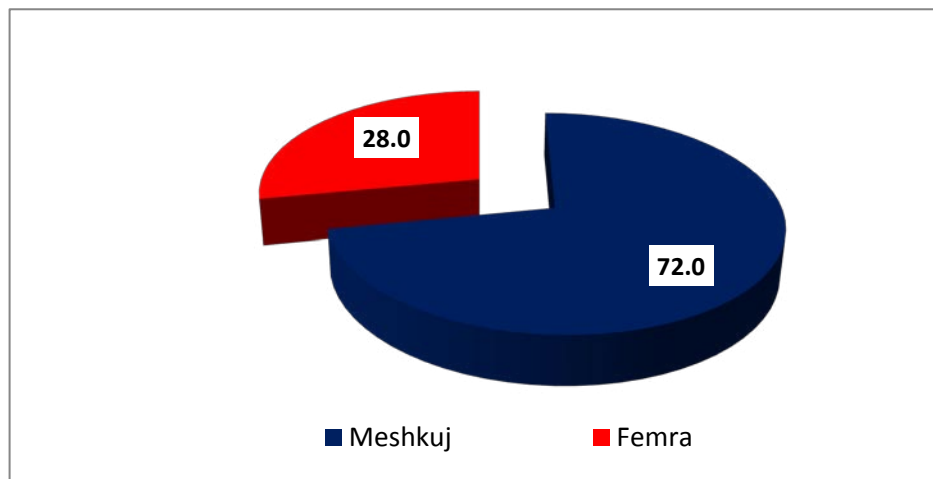
Pavarësisht tendencës në rritje nga viti në vit të numrit të rasteve Shqipëria mbetet një vend me prevalencë të ulët të HIV/AIDS në popullatën e përgjithshme. Studimet e survejancës së sjelljes dhe biologjike të realizuara në vitin 2005 dhe 2008 dhe 2011, te popullat e Përdorueseve të Drogave me Injektiv, Meshkujt qe Kryejnë Seks me Meshkuj, si dhe Punëtorët e Seksit nuk kanë konstatuar ndonjë të dhënë për qarkullim të dendur të infeksionit HIV në vend. Gjate vitit 2019 është kryer edhe raundi i katert i studimit të Bio-BSS te grupet e mësipërm, dhe se shpejti priten rezultatet e tij.

Nga rastet e raportuara në vitin 2019, gjysma e rasteve (49.5 %), vijnë nga klinikat si dhe nga testimet të rekomanduara; 18.3% janë testuar si vullnetare pranë qendrave të testimit dhe keshillimit vullnetar, 14% nga testimi i donatoreve të gjakut, 13% nga

ndjekja epidemiologjike që kryhet për partnerin/ partneren ose për fëmijët; 2.2 % i perkasin grave shtatzena te testuara ne 2019, dhe 3.3 % vijne per arsye dokumentacioni ose te konfirmuar nga jashte vendit.

Përsa i përket shpërndarjes së rasteve HIV pozitive sipas gjinisë 72% (934 raste) e tyre janë meshkuj dhe 28 % (364 raste) janë femra. Gjatë vitit 2019 janë raportuar 66 meshkuj dhe 27 femra të diagnostikuara me HIV/AIDS. Një nga arsyet e numrit më të vogël të femrave të diagnostikuara me infeksionin HIV, është numri më i vogël i testimave tek femrat krahasuar me meshkujt, ndonëse gjatë këtij viti numri i grave të testuara është rritur për shkak të testimit të grave shtatzëna.

Grafiku 2. Shpërndarja totale e rasteve (%) me HIV sipas gjinisë, Nëntor 2019

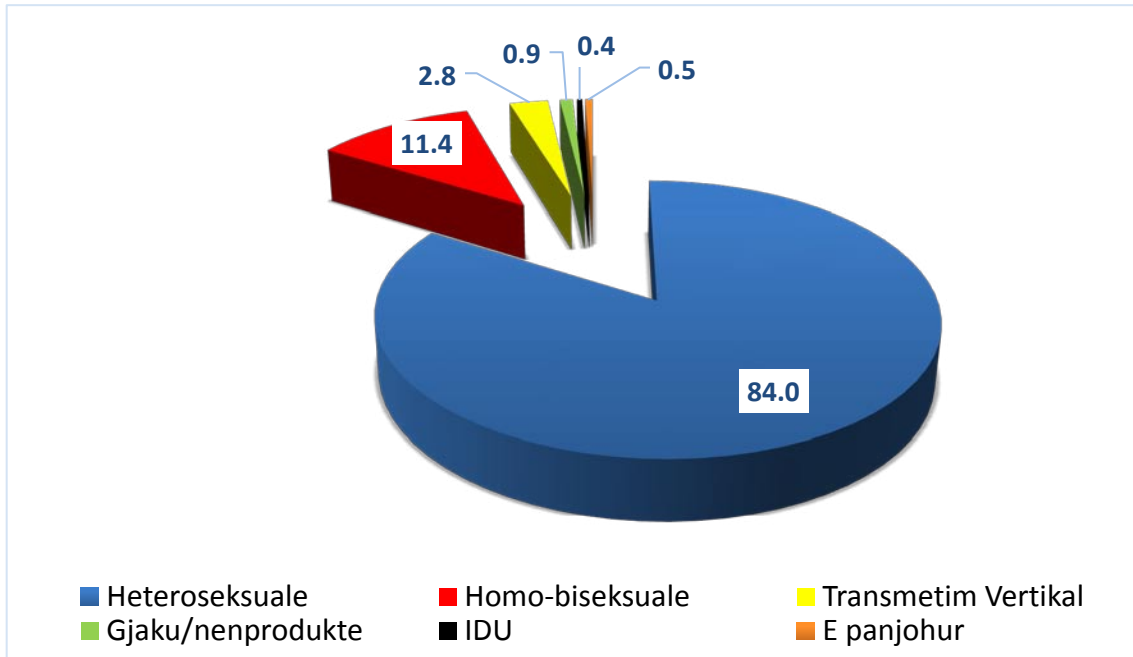

Rruga seksuale e transmetimit të virusit HIV vazhdon të predominojë në vendin tonë, e cila konstatohet në afërsisht 95 % të rasteve; nën rruga heteroseksuale dhe homoseksuale përbën përkatësisht 84 % dhe 11.4 % sipas të dhënave kumulative (1993- Nëntor 2019) në momentin e zbulimit për herë të parë të statusit HIV pozitiv të personit. Në vitet e fundit vihet re një rritje e numrit të meshkujve që kryejnë seks me meshkuj të diagnostikuar me HIV, megjithatë bazuar ne faktin që më shumë se dy te tretat e rasteve jane meshkuj, te dhenat biologjike dhe te sjelljeve nga Bio-BSS si dhe duke marrë në konsideratë nivelin e lartë te stigmës për komunitetin e MSM, mendohet se numri i personave qe jetojne me HIV dhe i perkasin MSM duhet te jete me i larte.

Transmetimi vertikal ose nga nëna e infektuar te fëmija përbën 2.8 % të totalit (36 raste; 1rast në vitin 2019); 0.4% e rasteve i perkasin grupit të përdoruesve me

injektim por nuk është vërtetuar se e kanë marrë këtë infeksion nëpërmjet shkëmbimit të shiringave; në 0.5% e totalit rruga e transmetimit është e papërcaktuar. Numri i ulët i transmetimit në përdoruesit intravenoze të drogave konfirmohet edhe nga studimet e sjelljes dhe ato biologjike të kryera në vitin 2005 dhe 2008 dhe 2011.

Grafiku 3. Shpërndarja e rasteve me HIV sipas rrugës së transmetimit (N=1298).

Shpërndarja sipas grupmoshave tregon se në vendin tonë predominon i grupmosha 35-44 vjec (29.8 %), e ndjekur nga grupmosha 25-34 vjec (27.3%) që është një grupmoshë seksualisht aktive. Grupmosha 45-54 vjeç raportohet 17.7 %, të rinjtë 16-24 vjec përbëjnë 8.9 %, 55-64 vjec përbën 10.2 % të totalit të rasteve të infektuara me HIV, ndërsa fëmijët (0-15 vj.) përbëjnë 3.5%. Një përqindje më të ulët paraqet grupmosha mbi 65 vjec në vlerën 2.5%.

HIV/AIDS mbetet **një fenomen akoma urban** në vendin tonë për afro 72.6 % të personave , numri më i madh i rasteve, 46 % e tyre janë raportuar në Tiranë, më pas me një diferencë të madhe nga Tirana paraqiten rrethet e tilla si Durrës (6.9 %), Elbasan (6,2 %), Shkodër nga zonat urbane dhe 27.4 % nga ato rurale. Përsa i përket shpërndarjes (4.9 %), Vlorë (3.9 %), Lushnjë (3.2 %) etj.

Një indikator mjaft i rëndësishëm për vlerësimin e situatës epidemiologjike të HIV/AIDS mbetet numri i testeve vullnetare për HIV. Pavarësisht nga vlerësimi që

dhe ndërhyrjet që janë realizuar në këto dy dekada, stigma vazhdon të mbetet një barrierë ndaj testimit për HIV.

Megjithë përpjekjet për rritjen e numrit të testeve vullnetare, ende niveli i tyre mbetet mjaft i ulët dhe kërkon zbatimin e qasjeve të reja për të rritur numrin dhe përmirësuar aksesin ndaj testimit. Duhet theksuar se peshën kryesore të testeve për HIV në vendin tonë e zënë testimet e donatorëve të gjakut që kryhen si teste të detyrueshme.

Nën mbështetjen e Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale dhe Fondit Global, OJF të ndryshme po implementojnë programe gjithëpërfshirëse të parandalimit të HIV dhe TB në popullatat kyçe si IDU, MSM, FSW, Popullata Rome, Te burgosurit si edhe për personat e afektuar nga HIV dhe TB.

Keto OJF po ofrojnë paketën baze të shërbimeve (duke qenë specifike për secilin grup) duke ofruar në këtë paketë edhe testimin për HIV apo agjente të tjera infektive. Në periudhën Janar – Shtator 2019, janë kryer 2459 teste HIV në popullatat kyçe si më poshtë:

Raportoi: Programi Kombëtar i HIV/AIDS